

KRÓNIKA

BERNÁT TIVADAR 90 éves

Az 1945 utáni geográfus generáció meghatározó személyiségeinek egyikét, BERNÁT TIVADART köszöntjük 90. születésnapja alkalmából. Pályája agrárszakos közgazdász diákként indult; NAGY IMRE, a tragikus sorsú miniszterelnök és tanár tanítványa volt (később meg is kapta a Nagy Imre-emlékplakettet). Tanulmányai során a MARKOS GYÖRGY körül kialakult iskola gazdaságföldrajzi szellemisége, valamint a pedagógushivatás annyira megragadta, hogy tanulmányainak befejezését követően 1952-től nyugdíjazásáig, majd professzor emeritusként azon túl is a közgazdasági képzés különböző intézményi keretei között működő Gazdaságföldrajz Tanszéken alkotott maradandót. A Tanszéknek 1966 és 1989 között vezetője volt. Bár a gazdaságföldrajz szinte minden területén otthonosan mozgott, szűkebb szakterülete az agrárföldrajz volt és maradt. E témakörben már 1961-ben könyve jelent meg, és ugyancsak az agrárium földrajza volt a témája 1965-ben megvédett kandidátusi, illetve ENYEDI GYÖRGY társszerzővel közösen készített és 1977-ben publikált akadémiai doktori értekezésének. Tudományos munkásságát a valóság igen szigorú tisztelete jellemezte. Idegenkedett mindenfajta mellébeszéléstől, tartózkodott a látványos sikereket hozó aktuálpolitikai divatoktól, munkatársai tudják, hogy hidegrázást kapott a semmitmondó, blikkfangos ürességektől. A Magyar Tudományos Akadémia Társadalomföldrajzi Tudományos Bizottságának

ma is tagja. A Földrajztudományi Bizottságnak 1975 és 1988 között elnöke volt.

Sokoldalú munkásságából tankönyvírói és tankönyvszerkesztői tevékenységét külön is érdemes kiemelni. Egyetemi jegyzeteit és tankönyveit – pl. *Magyarország gazdaságföldrajza* (1969) és *Általános gazdasági földrajz* (1978) –, azok egymást követő kiadásait számos évfolyam közgazdász és földrajzos hallgatói is használták tanulmányaik során. Tényismerete és ilyen irányú igényessége legendásnak számított hallgatói körében. Oktatóként szigorú volt, de következtessége és igazságossága, valamint tudása alapján elismerték és méltányolták hallgatói. Az öregdiákok máig szeretettel és tisztelettel emlékeznek rá.

Széleskörű munkássága, egyetemi, akadémiai és gyakorlati tevékenysége mellett mindig szoros kapcsolatban állt (és áll ma is) Társaságunkkal, amelynek 1953 óta tagja. 1968-tól a Választmány tagja volt, 1981 és 1989 között a Társaság társelnöke volt, 1989 óta pedig tiszteleti tag. A földrajztudományért a Társaság keretében és érdekében végzett munkáját, valamint a geográfus pedagógusok továbbképzésében tanúsított aktív tevékenységét Társaságunk legmagasabb kitüntetésével, a Lóczy-éremmel ismerte el.

BERNÁT TIVADARNAK ezúton kívánunk jó egészséget és sok örömet! Őrizze meg szellemi frissességét, hogy még sokáig részesülhessünk tapasztalataiból és tudásából!

KOROMPAI ATTILA – KULCSÁR DEZSŐ

MARTONNÉ ERDŐS KATALIN 70 éves

Egyetemi éveink egyik legmeghatározóbb alakja, MARTONNÉ ERDŐS KATALIN idén ünnepli 70. születésnapját. Szigorú és következetes oktatóként, lelkiismeretes és lelkes témavezetőként, később nyitott és energikus kollégaként ismerhettük meg Őt.

Immár 45 évet felölelő tudományos munkássága, a klasszikus geomorfológiával kezdődött, majd folytatódott a komplexebb táj kutatásokkal. A természetföldrajzi törvényszerűségek kutatása

szilárd alapot adott a Tanárnő következő kutatási irányának, a turizmusföldrajznak is. Kitartó és szorgalmas kutató és elemző munkájával a bonyolult összefüggés-rendszerek feltárására törekedett. Mindezen munkái során a szülőföldjéhez és választott városának környezetéhez is hű maradt, hiszen Észak-Magyarország és az Észak-Alföld jelentette fő kutatási célterületeit. Nem az íróasztal mögül kívánta megismerni, feltárni az egyes területek természetföldrajzi,

turisztikai folyamatait, ennek köszönhetően ott-honosan mozgott a terepen is. Alapvető fontosságú volt számára, hogy tanítványaival minél több terepmunkán vegyen részt és ha teheti, ma is túracipőt húz. Egykori tanítványait épp-úgy megtaláljuk a felsőoktatási intézmények, geográfus iskolák katedráin, mint az állami intézmények stratégiai, döntéshozó pozícióiban vagy operatív szerepkörökben. A szakmailag megalapozott, felelősségteljes döntések mellett néha még nekik is eszükbe jut a druk, amit

Martonné Tanárnő vizsgája előtt éreztek: „*csak ne a Bükköt húzzam!*”.

Kollégaként másfajta druk fog el minket, ha kikérjük a véleményét, hiszen éleslátásával, logikus gondolkodásával nemegyszer rávilágít munkánk hiányos, vagy nehezen értelmezhető részeire. Kedves Katalin, jó egészséget kívánunk és reméljük, hogy még sok éven át élvezhetjük a közös alkotó munkát!

BENKHARD BORBÁLA – VASVÁRI MÁRIA

PAPP SÁNDOR 70 éves

Francia vendégekkel indultunk terepre és Budapest határán ők hívták fel a figyelmemet egy óriásplakátra az autópálya mellett: mintha Papp kolléga hatalmasra nagyított fényképe volna rajta – az előző napokban vele kirándultak Fülöpháza környékén. Igen, mondtam, nálunk annyira megbecsülik a vezető egyetemi oktatókat, hogy velük hirdetnek a nagyobb cégek. Nem hittek nekem. Persze a történet teljesen másról szólt.

„Papa, írjál néhány sort erre a témára, mindig olyan jókat szoktál mondani!” – kérték őt lányai, olvasván a Válogatás című amerikai folyóirat pályázati felhívását. A tanár úr kanyarított hirdetésében egy mondatot, a lányok beküldték és ezzel megnyerték a pályázatot, meg a vele járó autót. Ezután egy hónapig országserzte vele hirdetett a magyarországi piacra betörni kívánó cég.

PAPP SÁNDOR valóban csak úgy szórta a rövid, szellemes és a lényegyet megragadó mondásokat, amelyek közül több szállóigévé vált a tanszéken úgy, hogy ma már a fiatalok talán nem is tudják kitől ered.

PAPP SÁNDOR 11 évi FKI-ban töltött kutatói múlt után került az ELTE Természetföldrajzi Tanszékére, ahol kiderült, igazán tanárnak született. Ez nemcsak a szűkebb értelemben vett, magas szakmai színvonalú oktatói munkájában nyilvánult meg, hanem inkább a hallgatókkal létrehozott különleges viszonyban. Legyen erre példa az a két idézet, amely az egyik évfolyam – egyébként kivételes módon nyomtatott formában megjelent – évkönyvéből származik:

„Közvetlensége, embersége, humora miatt vele könnyű volt jó tanár-diák kapcsolatot kialakítani.”

„Szerettem az előadásait, terepgyakorlatait, és bármily meglepő a vizsgáit is. Könnyed bohémsága és emberséges magatartása kiemelte az oktatók közül.”

Kedves Sándor! Isten éltesen sokáig! Sok-sok egészségben és boldogságban gazdag évet kívánunk gyermekeid, unokáid körében!

GÁBRIS GYULA

Állami kitüntetések

Az államalapítás és államalapító Szent István királyunk emléke előtt tisztelgő nemzeti ünnepünk, augusztus 20-a alkalmából az alábbi állami kitüntetéseket kapták kollégáink:

Magyar Érdemrend középkeresztje kitüntetést kapott BELUSZKY PÁL *Széchenyi-díjas geográfus, a földrajztudomány doktora, a Magyar Tudományos Akadémia Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont, Regionális Kutatások Intézetének emeritus tudományos tanácsadója;*

Magyar Érdemrend tisztikeresztje kitüntetést kapott KOC SIS KÁROLY, *az MTA rendes*

tagja, a Magyar Tudományos Akadémia Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont, Földrajztudományi Intézetének igazgatója, a Miskolci Egyetem Műszaki Földtudományi Kar Földrajz-Geoinformatika Intézetének igazgatója;

Magyar Érdemrend lovagkeresztje kitüntetést kapott KOZMA GÁBOR *geográfus, a Debreceni Egyetem Természettudományi és Technológiai Kar, Földtudományi Intézet Társadalomföldrajzi és Területfejlesztési Tanszékének tanszékvezető egyetemi docense.*

A Földrajzi Társaság ezúton gratulál a kitüntetetteknek!